

СПОСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІТ-СИСТЕМ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі здійснено огляд категоріального апарату ефективності праці на підприємстві. Було проведено аналіз сучасних ІТ-систем, які дають змогу підвищувати ефективність праці на вітчизняному підприємстві.

Ключові слова: ефективність праці, результативність, інформаційні системи.

Abstract

The article considers the categorical apparatus of labor efficiency at an enterprise. An analysis of modern IT systems that allow to increase labor efficiency at a domestic enterprise is carried out.

Keywords: labor efficiency, effectiveness, information systems.

Вступ

На сьогоднішній день значна кількість науковців приділяє свою увагу питанням підвищення ефективності праці та сучасним інструментам для досягнення цієї цілі. Так, у роботах Калини А. В. [1], Кончаковського Є. О. [2], Крилова І. Г., Данилова М. В. [3], Міронової Ю. В. [4] охарактеризоване поняття ефективності праці, її значення, види, основні інструменти управління. Проте, на нашу думку недостатньо уваги приділено питанню використання сучасних ІТ-систем для забезпечення високого рівня ефективності праці на підприємствах.

У процесі швидкого розвитку інформаційних технологій щодня з'являються нові інструменти організації праці, що дозволяють не лише зберігати, а й збільшувати ефективність виконання поставлених завдань. Таким чином, питання підвищення ефективності праці в рамках використання сучасних ІТ-систем є досить актуальним для успішної роботи підприємств.

Основна частина

Ефективність – це деякий позитивний, відносний ефект, що є результатом в більшості випадків цілеспрямованої дії і яка визначається як відношення отриманого результату до усіх витрат, які сприяли даному ефекту з точки зору відповідного суб'єкту [5]. Розглядаючи поняття ефективності праці важливо ознайомитись як його визначають у вже існуючих наукових статтях чи монографіях. За результатами пошуку було складено таблицю (табл. 1).

На основі наведених визначень можна стверджувати, що ефективність праці – це показник співвідношень мінімізованих витрат матеріальних та нематеріальних ресурсів задля отримання якомога якіснішого результату. Зрозумілим є те, що керівництво підприємства буде прагнути мінімізувати витрати та максимізувати отримані результати. Шляхів для досягнення такої мети є достатня кількість. Пропонуємо звернути увагу на такий аспект, як мінімізація витрат на комунікативні процеси всередині підприємства (ефективна сумісна робота працівників).

Головною метою застосування ІТ-систем на підприємствах є спільна база даних, швидка відправка та прийом файлів чи повідомлень, можливість безперебійної комунікації не лише всередині підприємства, а й з суб'єктами по всьому світу. Показник ефективності праці у такому випадку збільшується саме завдяки спільному доступу до файлів, та швидким комунікаціям.

Сучасні технології передбачають використання різних програмних забезпечень та сервісів для ефективної сумісної роботи, передачі інформації між відділами та співробітниками. До найпоширеніших сучасних програм, що допомагають максимально спростити комунікації під час робочого процесу можна віднести Discord. За словами авторів цього застосунку, він був створений задля вирішення великої проблеми: як спілкуватись з друзями з усього світу під час онлайн-гри.

Проте, зараз все активніше Discord використовується для швидких комунікацій з співробітниками в межах офісу і не тільки. Застосунок дає можливість створювати окремі канали для зв'язку, проводити відео зустрічі та спілкуватись за допомогою аудіо. Всі ці функції значно полегшують процес комунікації при виконанні завдань, та як наслідок, підвищують ефективність праці.

Таблиця 1. Тракткування економічної категорії “ефективність праці” у висловлюваннях різних авторів

| Джерело | Визначення |
|---------------------------------|--|
| Погорелова Т. О.[6] | Показує співвідношення обсягу вироблених матеріальних або нематеріальних благ та кількості затраченої на це праці. |
| Калина, А. В.[1] | Співвідношення між результативністю праці та величиною витрат (у тому числі ступенем раціонального використання ресурсів), що виражається у досягненні максимального ефекту при мінімальних витратах. |
| Крилова І. Г., Данилов М. В.[3] | Сучасними економістами ефективність праці розглядається як категорія, яка характеризує здатність праці генерувати ефект з використанням певної кількості трудових ресурсів або витрат у певних кордонах простору та часу. |
| Грішнова О. А.[7] | Це її результативність, тобто співвідношення обсягу вироблених благ чи цінностей (матеріальних і нематеріальних) до затрат праці. |
| Новожилов В. В. [8] | Визначається як отримання найбільших результатів при наявних виробничих ресурсах та їх витратах для користі суспільства. |
| Кончаковський Є. О.[2] | Відображає відносини між людьми, що складаються в процесі виробництва і визначає здатність праці створювати певну кількість товарів (робіт, послуг) конкретної споживчої якості, з витрачанням визначеного обсягу ресурсів за одиницю часу. |
| Міронова Ю. В. [4] | Це соціально-економічна категорія, яка відображає реальний рівень віддачі праці при необхідному забезпеченні робітників основними та оборотними засобами з врахуванням ризиків, обумовлених негативним впливом нестабільного зовнішнього середовища. |

Практичним прикладом застосування ІТ-системи в роботі підприємства є білінгова система WHMCS. Вона надає масу можливостей для ведення автоматизованого обліку акаунтів клієнтів, створення окремих відділів та налагодження зв'язку не лише між відділами, а також між робітниками та клієнтами. Користування WHMCS дозволяє зручно та результативно керувати робочим процесом, надавати якісні послуги користувачам та керувати ресурсами які надаються окремо кожному клієнту. Застосунок використовується переважно в сфері хостингу, проте також використовується в інших сферах бізнесу, оскільки дозволяє створювати акаунти клієнтам, зберігати історію замовлених продуктів, відображати їх статус (активний, видалений, призупинений), тощо.

До WHMCS також можна під'єднати інші системи, наприклад, систему SIP-телефонії. Скорочення SIP розшифровується як Session Initiation Protocol, і означає «протокол визначення сеансу». Простіше кажучи - це метод з'єднання між двома або більше співрозмовниками.

До сервісів, що спрощує комунікаційні процеси в організації також можна віднести Microsoft Outlook, Slack, Jira.

Microsoft Outlook – особливістю даного Personal Information Manager є можливість взаємодії з іншими продуктами MS Office та OneDrive. До особливостей застосунку можна віднести можливість спільної та одночасної роботи над проектом

Цей застосунок дозволяє:

- Створювати загальні поштові скриньки, обмінюватись повідомленнями, об'єднувати, структурувати та архівувати повідомлення.
- Планувати зустрічі, а також створювати та надсилати нагадування про них.
- Проектувати списки завдань та створювати нотатки.[9]

Slack - застосунок для корпоративного спілкування, дає можливість створювати сумісні чати або просто канали, здійснювати дзвінки та відео зустрічі. За наповненням та можливостями Slack схожий на сучасний Discord.

Jira – система для управління проектами та часто використовується розробниками для планування, розробки та випуску програмного продукту. Jira адаптується до роботи з проектами різної складності, також вона легко інтегрується з іншими програмними сервісами: Github, Outlook, Slack, Gmail.

Висновки

Ефективність праці напряму залежить від організації робочого процесу на підприємстві. В період інформаційної революції використання сучасних ІТ-систем вкрай важливе задля формування якісного робочого середовища. А це в свою чергу збільшує якість та кількість виробленої продукції чи послуг по відношенню до відповідних витрат живої праці.

Проведений нами огляд сучасних ІТ-засобів дозволяє зробити ряд висновків, зокрема:

- сучасний бізнес потребує обґрунтованих науково обґрунтованих рекомендацій щодо впровадження автоматизованих систем сумісної роботи працівників.

- подальші дослідження передбачають критичний аналіз наведених у даній роботі ІТ-систем та розробка рекомендацій щодо їх впровадження на підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Калина А. В. Удосконалення оплати праці як основного джерела доходів працюючих на основі підвищення ефективності праці. Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки». 2010. № 6. Т. 2. С. 165–168.
2. Кончаковський Є. О. Ефективність праці та її мотивація в аграрній сфері АПК: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (економіка сільського господарства і АПК)» / Є. О. Кончаковський. – Дніпропетровськ, 2009. – 20 с.
3. Крилова І. Г., Данилов М. В. Ефективність праці як важливий фактор людського розвитку // Modern Economics. 2021. № 30(2021). С. 109-115.
4. Міронова Ю. В. Механізм формування ефективного використання праці на підприємствах / Ю. В. Міронова // Аспекти соціально-економічного розвитку транзитивної економіки : колективна монографія. – Умань : Сочінський, 2011. – Ч. 2. - С. 111–115.
5. Міронова Ю. В. Деякі теоретичні аспекти ефективності праці на промислових підприємствах / Ю. В. Міронова // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2008. – Т. 3, № 243. – С. 549–553.
6. Погорелова Т. О. Аналіз факторів, які впливають на ефективність праці персоналу підприємства / Т. О. Погорелова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Економічні науки. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – № 27 (1199). – С. 17-21.
7. Економіка праці та соціально-трудова відносини : підручник / [А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко, Г. Т. Завіновська, І. Л. Петрова, В. М. Петюх, О. М. Поплавська, С. О. Цимбалюк, Л. В. Щетініна, Г. В. Осовий, Т. Б. Твердушка, А. В. Василик.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук проф. А. М. Колота. - Київ : КНЕУ, 2009. - 711 с.
8. Новожилов В. В. Проблеми вимірювання витрат та результатів при оптимальному плануванні/ В. В. Новожилов. – М. : Наука, 1972. – 434 с.
9. Outlook – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://products.office.com/uk-ua/outlook/email-andcalendar-software-microsoft-outlook> (дата звернення: 12.03.2023 р.).

Тузурідзе Олена Владиславівна — студентка групи МІТ-20Б, факультет менеджменту інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: tuzuridzeolena@gmail.com

Міронова Юлія Володимирівна — канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту та безпеки інформаційних систем, Вінницький національний технічний університет.

Tuzuridze V. Olena — student of MIT-20B group, Faculty of Information Security Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: tuzuridzeolena@gmail.com

Mironova V. Yuliia — candidate of economy Sciences, Associate Professor of the Department of Information Systems Management and Security, Vinnytsia National Technical University.